

ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران، با رویکرد شهر دوستدار کودک در جهت سلامت روان کودکان

محمد رضا فرزاد بهتاش^{۱*} - سارا سرلک^۲

۱. استادیار گروه شهرسازی، دانشکده فنی و مهندسی واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول).
۲. دانشجوی فوق لیسانس طراحی شهری، دانشکده فنی و مهندسی واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۴/۲۸ تاریخ اصلاحات: ۹۸/۱۱/۲۶ تاریخ پذیرش نهایی: ۹۹/۰۲/۱۵ تاریخ انتشار: ۰۰/۰۳/۳۱

چکیده

یکی از راه‌های مقابله با تنگناهای زندگی امروزی کودکان، احیاء ارزش‌ها و مفاهیم محله‌ای از طریق آگاه‌سازی اهمیت فضاهای بازی و ایجاد فضاهای تفریحی چندمنظوره است. از این رو برنامه‌ریزی پارک و فضای بازی کودکان در نزدیکی محل سکونت، با استفاده بهینه از عناصر طبیعی و ایمن‌سازی راه‌ها، گامی مهم در ایجاد محله سالم محسوب می‌شود. با توجه به غلبه استفاده از فضاهای باز جمعی به جای فضاهای باز خصوصی در شهرهای بزرگ ایران هر چند مکان‌های دوستدار کودک ضرورتی مطلق برای رشد کودکان ما نیستند؛ ولی به‌عنوان مزیت اصلی منجر به سلامتی فیزیکی و روانی آن‌ها می‌شوند. این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و به لحاظ نوع و روش توصیفی-تحلیلی می‌باشد. ابزار و روش گردآوری اطلاعات، اسنادی و کتابخانه‌ای و سپس مصاحبه و پرسشنامه است. در این مقاله میدان گل‌ها در محله مرزداران، از نظر شاخص‌های مورد بررسی در آمریکا و شهر نیویورک (امنیت، وجود فضاهای تفریحی، ایمنی معابر و راه‌ها و مبلمان) مورد بررسی قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS براساس (آزمون تی‌تک نمونه‌ای) می‌باشد و با استفاده از روش نمونه‌گیری حجم جامعه نامعین و سؤالات براساس طیف لیکرت سنجیده شده‌اند که با انحراف استاندارد ۰.۶۶۷ با تعداد ۱۷۰ نفر انجام شد. نتیجه حاصل، نشانگر آن است که فاصله اطمینان در هردو سطح بالا و پایین وضع موجود مقداری کمتر از میزان حد متوسط گویه‌ها را نشان می‌دهد. فاصله اطمینان از وضعیت کلی ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران براساس شاخص‌های شهر دوستدار کودک در وضعیت مطلوبی قرار ندارد. لذا در فرضیه تحقیق می‌توان گفت که فرضیه تحقیق در سطح اطمینان بالای ۹۵ درصد معناداری می‌باشد؛ پس در این صورت فرضیه تأیید می‌شود و نشان‌دهنده وضعیت نامطلوب شاخص‌های ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران بر اساس شاخص‌های شهر دوستدار کودک می‌باشد.

واژگان کلیدی: شهر دوستدار کودک، ساماندهی، میدان گل‌ها، محله مرزداران.

۱. مقدمه

متحد در دهه ۹۰ میلادی با تدوین پروژه ابتکاری «شهر دوستدار کودک»، که مورد پذیرش کشورهای عضو قرار گرفت و آن‌ها را متعهد به تحقق رسالت این ابتکار کودک محور در شهرها ساخت، گامی مهم در این مسیر نهاد (Dourandish Langroodi, 2016).

با توجه به این‌که تحقیق مورد نظر بر روی میدان‌گل‌ها در محله مرزداران انجام گرفته است و این محدوده از نظر امنیتی، گذران اوقات فراغت، ایمنی راه‌ها و معابر و مبلمان شهری هنوز به مرحله‌ای نرسیده است که بتواند رضایت جمعیت ساکن، به‌خصوص کودکان را جلب نماید. قشر کودک که نیاز به امکانات بیش‌تری دارند و نیاز به فضاهای فرهنگی، تفریحی، خدماتی و گردشگری بیش‌تری دارند و باید بیش‌تر برنامه‌ریزی‌ها و طرح‌ها در جهت بهبودبخشی به آینده این افراد باشد. لذا در پی چنین ضرورتی پژوهش حاضر بر آن است که ارزیابی برنامه‌ریزی‌های این محله در راستای اهداف شهر دوستدار کودک بپردازد.

۳. ادبیات پژوهش

کودکان به‌عنوان مهم‌ترین و آسیب‌پذیرترین شهروندان جامعه می‌باشند که متأسفانه در مقوله طراحی شهرها کم‌تر مورد توجه قرار گرفته‌اند، از این رو لازم است به منظور شناخت هر چه بهتر این گونه از شهرها، در ابتدا به تعریف مفاهیم موجود در این مقوله همچون تعریف کودک، تعریف شهر دوستدار کودک، دلایل و همچنین ویژگی این شهرها پرداخت.

۳-۱- کودک

کودک به معنی بچه، فرد نابالغ، فرزند انسان است که به حد بلوغ نرسیده است (Moein, 1983) و حکایت از وجودی مستقل دارد که در روند رشد و تکامل قرار دارد در این فرآیند هنوز به مرز مشخصی که بلوغ نام دارد نرسیده است اما ذاتاً پویا می‌باشد و بالقوه متکامل است این تعریف از نظر فعالیت‌ها و روند تکامل و رشد او تعریف شد (Nasiri Nasab Rafsanjani & Habib, 2009).

۳-۲- شهر دوستدار کودک

شهر دوستدار کودک شهری است که در آن خواسته‌های کودک در اولویت قرار گرفته و شرایط اجتماعی، فرهنگی و معماری شهر همسو با نیاز آن‌هاست و حقوق کودکان در سیاست‌ها، قوانین، برنامه‌ها و بودجه‌ها منعکس می‌شود. رویکرد «شهر دوستدار کودک» شهر را به سمتی سوق می‌دهد که در آن کودکان نقش مؤثری در مورد شهر خود داشته و نظرات آن‌ها در تصمیمات شهری ابراز شود و خانواده‌ها و اجتماع نیز موظفند کودکان را در مسائل مهم و تصمیم‌گیری‌ها دخیل کنند. در واقع شهر دوستدار کودک، مکانی است که کودکان در آن احساس امنیت و آرامش می‌کنند و قادرند به کاوش و یادگیری در مورد

کودکان جمعیت بزرگی در کشورمان دارند، آن‌ها به‌عنوان سرمایه آینده و عامل پیوند نسل‌های گذشته و آینده در هر جامعه محسوب می‌شوند و نقش مهمی در انتقال سنت‌ها، فرهنگ‌ها و هویت هر جامعه‌ای دارند. بر این اساس کودکان و نیازهای آن‌ها در محیط شهری، آموزش، تحصیل، رشد و تفریح می‌تواند تأثیر زیادی بر آینده آن‌ها داشته باشد. همچنین از آن‌جا که کودکان آسیب‌پذیرترین اعضای جامعه هستند و نیازمند مراقبت و حساسیت بیشتری هستند. بنابراین ایجاد محیطی که مناسب و هماهنگ با نیازهای کودکان باشد از مهم‌ترین مواردی است که طراحان و برنامه‌ریزان هر شهر و جامعه‌ای باید به آن توجه نمایند (Nouri, 2017). با رشد شهرنشینی، شهر برای کودکان غیرقابل دسترس شده و کم‌تر پاسخگوی نیازهای آنان است و به‌طور همزمان، تماس و ارتباط کودکان با طبیعت و محیط‌های طبیعی محدودتر می‌شود و بدین ترتیب فرصت‌های بازی آن‌ها در محیط‌های شهری، روزبه‌روز کاهش می‌یابد (Esmail-zadeh, Mirshakari, & Amiri Nejad, 2014). تعامل با فضاهای شهری بخش عمده‌ای از زندگی روزمره شهروندان را به خود اختصاص می‌دهد. به‌طور معمول با توجه به طراحی فضاهای مذکور براساس خواست و نیاز بزرگسالان، این فضاها در پاسخگویی به نیازهای کودکان به‌عنوان آسیب‌پذیرترین و مهم‌ترین قشر جامعه و عامل پیوند نسل گذشته و آینده ناکارآمد می‌باشند. در میان فضاهای شهری، محله‌ها بعد از محیط خانه، دومین عرصه عمومی حضور و تعامل کودکان هستند، لذا مطلوب‌سازی محلات و طراحی محله دوستدار کودک با توجه به عوامل فیزیکی و غیرفیزیکی محیط اطراف کودکان، گام مهمی در راستای تحقق عدالت سنی است (Abolghasempour, 2017).

۲. بیان مسأله

تحقیق در زمینه ایجاد شهرهای دوستدار کودک به دهه هشتاد میلادی بازمی‌گردد. شهر دوستدار کودک با توجه به نیازهای مختلف کودکان مانند امنیت، ایمنی و غیره طراحی می‌شود. در گذشته با توجه به ساختار شهرها و روستاها و بعضی از ویژگی‌های محیط، بسیاری از نیازهای کودکان در محیط جامعه رفع می‌شده است. شهر باید به گونه‌ای مهیا شود که نه‌تنها بزرگسالان بلکه کودکان نیز در آن احساس آرامش، امنیت و مشارکت فعال همراه با احساس شادی و نشاط داشته باشند (Nahibi, Ami-ni, & Khaksar, 2014). در شهرهای توسعه‌یافته و غنی محور اساسی برنامه‌ریزی شهری بر موضوعات کالبدی و زیست‌محیطی قرار دارند، ولی بدون درک کودکان از زوایای اجتماعی، فرهنگی، جسمانی و روانی و مدنظر قرار دادن آن‌ها در تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری‌ها، «شهر سالم» تجلی نمی‌یابد. بر مبنای این ضرورت سازمان ملل

عنوان مثال کودکان در مکان‌های وسیع و بزرگ شهری احساس گم شدن یا بیش از حد در معرض توجه بودن را دارند (Kamelnia, 2007). آن‌ها همچنین با وارد شدن به فضاهای جدی دچار نوعی هراس می‌شوند. برای اجتناب از احساس ناامنی باید در طراحی فضاهای شهری از عناصر و فرم‌های آشنا استفاده کرد. کودک در بین چیزهای جدید نیاز به اشیای آشنا دارد، به‌خصوص برای کودکان کوچک‌تر این به معنای رابطه‌ای با خانه آن‌ها و در نتیجه احساس امنیت بیش‌تر می‌باشد (Coroner, 2009). علاوه بر این با خرد و کوچک کردن عرصه‌های شهری می‌توان احساس امنیت را در کودکان تقویت کرد. همگام با طراحی محیط‌های شهری امن، توجه به مسئله ایمنی نیز بسیار حائز اهمیت است. حفاظت کودک در برابر خطرات طبیعی، شهری و اجتماعی به دلیل آسیب‌پذیری بیش‌تر او، اصل مهمی است که هر طراح شهری می‌بایست در نظر گیرد.

۳-۵-۲- هندسه

کودک تمام تصاویر معمارانه را بر حس هوش لحظه‌ای و تخلیص به کار می‌برد. کودکان به فرم‌های متنوع و بی‌قاعده بیش‌تر گرایش دارند ولی کودک باید در برخورد با احجام و بناها و همین‌طور در ارتباط و زندگی درون آن احساس راحتی، عدم ترس و آرامش کند. فضاهایی با رنگ‌های شاد و روشن و گاهی رنگ‌هایی با فرم‌های نامشخص (مثل حالتی که در نقاشی با آبرنگ پدید می‌آید) موضوعات رؤیایی و خیال‌انگیز را القا می‌کند و در کودک احساسی چون عاطفی، رفیق، مهربان، رویائی و پروازنده بودن را القا می‌کند (Soheili, 2012).

۳-۵-۳- مسیرهای حرکتی

مسیرها با فرم‌های مختلف و رنگ‌های مختلف توجه کودکان را به خود جلب کرده و باعث حس تعلق آن‌ها، موجب آگاهی از فرم شکل‌ها و همچنین در تصویرسازی به کودکان کمک می‌کنند. همان‌طور مسیرها با فرم ساده از تأثیر کمتری برخوردارند. تنوع مصالح به کار برده شده در طراحی مسیر، ابعاد، کف و دیوارهای مجاور آن در فضا، حس کنجکاوی ایجاد می‌کند.

۳-۵-۴- مبلمان

مبلمان موجود در محیط اطرافش باید مطابق با فعل و انفعالات درون کودک و خصوصیات جسمی و روانی او باشد و حس کنجکاوی کودک را برانگیزد. در طراحی مبلمان کودک باید براساس تناسبات کودکان طراحی شود و دارای زیبایی بصری و جذابیت بوده و کودکان با استفاده از آن احساس استقلال را تجربه کنند و توجه به ایمنی و بهداشت باید به گونه‌ای باشد که در کودکان حس خطر ایجاد نشود و در استفاده از مبلمان آزادانه عمل کنند. با استفاده از اجزا و چیدمان فضایی ترکیب‌پذیر و متحرک

فضاهای پیرامون خود بپردازند. یک شهر دوستدار کودک، یک شهر دوستدار مردم نیز می‌باشد (Karbala'i Hosseini & Ghiasvand & Soheili, 2014).

۳-۳- دلایل ایجاد شهرهای دوستدار کودک

دلایل ایجاد شهرهای دوستدار کودک درخواست برای ایجاد شهرهای دوستدار کودک، ریشه در شناخت این موضوع دارد که شهرها، خانه‌هایی برای افزایش حمایت از حقوق کودکان هستند. با این وجود بسیاری از شهرهایی که ایده‌آل بچه‌ها نیستند، دولت‌هایی را دارند که اقدامات اندکی در این جهت انجام می‌دهند از جامعه کودکان حمایت کنند، ایجاد محیط‌های شهری که واقعاً نیاز به بررسی و مطالعه دارند که گستره‌ای از موضوعات در سطوح مختلف محلی، ملی و جهانی است (Esmailzadeh & Kiani, 2012).

۳-۴- نظریه فضای شهری دوستدار کودک

فضای شهری به‌عنوان بخشی از محیط است که فعالیت در آن صورت می‌پذیرد و نقش بسیار مهمی در به فعالیت رساندن استعدادهای درونی کودک دارد کودکان در مواجهه با فضاهایی در مقیاس بزرگسالان، نوعی احساس ضعف، ناتوانی و ترس دارند. به همین دلیل ترجیح می‌دهند که در محیطی با مقیاس‌های کوچک متناسب قد و اندازه خود قرار گیرند. به‌منظور افزایش اعتماد و کاهش نارسایی شهرها در عرصه برخورد با کودکان، باید به گسترش تأسیسات فرهنگی متعلق به کودکان همت گماشت. فضاهای شهری، باید در خلال ایفای نقش خود در برابر، تمام مردم شهر سرزندگی خود را نخست برای کودکان به معرض نمایش گذارند (Shia, 2009).

۳-۵- ویژگی‌های شهر دوستدار کودک

شهرهای دوستدار کودک به دنبال ایجاد مشارکت کودکان به منظور شکل دادن به محیط اطرافشان می‌باشند؛ مشارکت عملی که باعث ایجاد علاقه و تعلق‌پذیری کودک نسبت به شهر می‌شود (Esmailzadeh & Kiani, 2012). بر این اساس می‌توان ویژگی‌های شهرهای دوستدار کودک را اینگونه بیان کرد: ۱. آسایش، ایمنی و امنیت، ۲. پیوند با طبیعت، ۳. پیوند با تاریخ، فرهنگ و هویت جمعی، ۴. جذابیت و تازگی، ۵. خوانایی، ۶. دسترسی به امکانات، ۷. وجود مؤسسات و فضاهای مربوط به کودک و ۸. توجه به کودکان معلول (Azmoodeh, 2013).

۳-۵-۱- آسایش، ایمنی و امنیت

بخش مهمی از احساس امنیت که در دوران کودکی شکل گرفته و بر شخصیت کودکان بیش‌تر از سایر گروه‌های سنی نیازمند امنیت‌اند؛ زیرا به دلیل ضعف خویش در اثر مواجهه با عوامل گوناگون احساس ناامنی می‌کنند. به

مانند دیوارهای سبک جابه‌جا شونده، دیوارهای سبک تاشونده، مبلمان سبک جابه‌جا شونده، دگرگونی‌های لازم را در فضا ایجاد نمود.

۳-۵-۵- محیط بازی

کودکان در بازی‌های خود از آنچه در اطرافشان موجود است به‌عنوان اسباب‌بازی استفاده می‌کنند و به این ترتیب آنچه محیط برای کودک فراهم می‌آورد بر تجربه‌ای که کودک از بازی کسب می‌کند تأثیر عمده‌ای دارد. برای مثال بررسی بازی‌های دوران کودکی در گروهی از بزرگسالان نشان می‌دهد، بزرگسالانی که در کودکی از بازی در محیط‌های طبیعی لذت برده‌اند، به طبیعت وحشی و گذراندن اوقات فراغت در فضای باز علاقه‌مند هستند. این گروه از انتخاب مشاغلی که در فضاهای باز انجام می‌شود، ابایی ندارند (Bixler, Floyd, & Ham-mitt, 2002) فضای بازی کودکان، بهترین مکان برای بروز تخیلات است. امروزه با گسترش صنعتی شدن شهرها و زندگی در آپارتمان‌های کوچک، انسان‌ها به ویژه کودکان را از محیط‌های باز طبیعی دور نگه داشته است و کودکان بیش‌تر اوقات خود را درون اتاق‌ها و سرگرم شدن با ابزارآلات ماشینی می‌گذرانند در این شرایط است که نیاز به فضاهایی مخصوص کودکان بیش‌تر احساس می‌شود فضای بازی به صورت سرباز و سرپوشیده در نظر گرفته می‌شود؛ زیرا بازی عامل مهم در شکوفایی ذهنیت کودک است. کودکان در سنین قبل از دبستان علاقه زیادی به بازی‌های تخیلی دارند. آن‌ها در بازی‌های کودکانه به خیال‌پردازی‌های خود وسعت می‌دهند و تجربیات جدیدی را که از محیط اطرافشان دریافت کرده‌اند؛ وارد بازی‌هایشان می‌کنند. کودکان با توسل به آنچه در اطراف خود می‌بینند و در اختیار دارند، دنیاهای جدیدی ایجاد می‌کنند و معیارها و مرزهای جهان واقعیت را در تخیل خود پشت سر می‌گذارند. به عقیده بسیاری از کارشناسان، بازی‌های کودکانه نقش مهمی در شکل‌گیری شخصیت آن‌ها دارد و اساس تمام این بازی‌ها از تخیل آنان نشأت می‌گیرد. قوه تخیل کودک در مراحل حساس رشد جسمانی او باعث افزایش مهارت‌های او و واکنش نسبت به دنیای اطراف می‌شود و برخی کارشناسان معتقدند هر قدر قوه تخیل فرد در کودکی بیش‌تر باشد، در بزرگسالی توانایی بیش‌تری برای حل مشکل دارد، فضای طبیعی: کودکان دنیای اطراف خود را نوعی زمین بازی تلقی می‌کند دلیل این امر سه دلیل است: ۱. تنوع تمام‌ناپذیر آن؛ ۲. انسان ساخت نبودن آن و ۳. حس جاودانگی و پایان‌ناپذیری آن. فضاهایی هستند که اساسی‌ترین عنصر آن درخت آب و موجودات زنده است. فضای باز فضای گسترده‌ای که بچه‌ها می‌توانند در آن بازی کنند و فضای بسته فضاهای پر از پیچیدگی و محیط کشف نشده باشند از طریق این فضا می‌توان قوه تجسم تخیل و استقلال کودکان را رشد داد.

آلتمن و مور، درخصوص نیاز کشف فضا می‌گویند نیاز به تحریک احساسات و لذت تجربه فضاهای جدید و متنوع مربوط به کیفیت کشف فضاست، یافتن و کشف کردن انگیزه قوی است که سبب می‌شود تا انسان‌ها به یک فضای جدید وارد شوند و جهت یافتن دیگر فضاهای حرکت کنند، قدرت تخیل کودک در محیط‌هایی که بتواند آن را کشف نماید رشد بیش‌تری می‌کند. کودکان با استفاده از تخیلات و اشیای موجود در محیط‌هایی که خیلی ساده هستند و جایی برای کشف شدن ندارند محیط و فضای پیچیده خود را ایجاد می‌کنند (Mozaffar, Hosseini, Ba-gheri, & Azemati., 2007).

۴. تجربیات جهانی شهر دوستدار کودک

تجربیات جهانی به‌عنوان نمونه موردی نشان می‌دهد تلاش بر این است تا با طراحی متناسب و آموزش رفتارهای صحیح کودک و در نتیجه سهولت مواجهه با شهر آن‌ها را آماده کنند. در ادامه تجربه‌های جهانی موفق در زمینه ساخت و توسعه این نوع شهرها معرفی شده است.

۴-۱- آمریکا - نیویورک

در محله‌های زیر در شهر نیویورک آن‌ها بر اصل تربیت و شخصیت کودک و اصلاح رفتار کودک در شهر تأکید دارند.

۴-۱-۱- محله‌های PS 244 Sound و PS 23 Sound

این دو محله به سال ۱۹۵۰ میلادی توسط گروه معماری و شهرسازی J.S. و همکاران طراحی شده، مدیر طراحان این شرکت را شخصی به نام جان استفانوکه دوره شهرسازی خود را در دانشگاه معماری اوهایو به اتمام رسانده برعهده داشته است. فضاها و مبلمان شهری مستقر در این دو محله که در منطقه بروکلین شهر نیویورک واقع شده است، بر مبنای آموزش پدیده‌های صوت و تجربه ترکیب اصوات به منظور خلق یک موسیقی در محیط، همراه با تأمین امنیت لازم برای استفاده‌کنندگان این فضاها، شکل یافته است. هدف از این طراحی دستیابی به فضاها و مبلمان شهری مطمئن و کارا درخصوص آموزش محیطی برای کودکان به منظور فراگیری و کسب تجربه‌های مختلف در ارتباط با ابعاد متفاوت علم فیزیک صوت بوده است.

ساده‌گرایی در ساختمان‌های این دو محله بسیار مشهود است. ساختمان‌های مسکونی به صورت آپارتمان‌های دو، سه و یا چهار طبقه است و در بعضی از مناطق به‌خصوص در مرکز محله می‌توان ساختمان‌های یک طبقه را نیز مشاهده کرد. فضای خانه‌های مسکونی در این محله‌ها بسیار کوچک و فاقد حیاط می‌باشد، بنابراین در این دو محله فضاهای شهری تفریحی و آموزشی واحد عملکرد حیاط خانه نیز می‌باشد. لازم به ذکر است در این محله، فضاها و مبلمان شهری گوناگونی، برای گروه‌های سنی

مختلفی از کودکان را داشته باشد به صورتی که کودکان بتوانند از این وسایل هم به صورت انفرادی و هم به صورت دسته‌جمعی استفاده نمایند.

۴-۱-۲- اهداف با توجه به روند کلی طرح

- توجه به ویژگی‌های هویتی افراد محله به‌خصوص کودکان
- بررسی فضاهای شهری آموزشی، تاریخیچه و تجربیات جهانی در این زمینه
- تعیین مکان‌های مناسب جهت طراحی فضاهای آموزشی برای کودکان
- تأمین نیازهای اولیه کودکان در استفاده از این فضاها
- انعطاف‌پذیر کردن فضاهای آموزشی و مبلمان آن‌ها در محله جهت استفاده برای گروه‌های سنی مختلف (Nasiri & Nasab Rafsanjani & Habib, 2009).

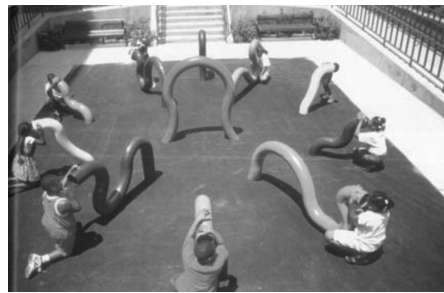
شکل ۲: اتاق پژواک در شهر نیویورک، سال ۱۹۹۳

(Simpson, 1997)

متفاوت کودکان در نظر گرفته شده، چرا که طبق نظریه رشد کودک، کودکان در سنین متفاوت قابلیت‌های کالبدی و ذهنی متفاوتی را دارند و هرچه سن آن‌ها پیش‌تر می‌شود توانایی‌های کالبدی و رشد ذهنی آن‌ها افزایش پیدا می‌کند. همچنین سرعت رشد فیزیکی و ذهنی در دوران کودکی بسیار سریع‌تر از سنین بزرگسالی است بنابراین تجربیات کالبدی و ذهنی کودکان با توجه به توانایی‌های آن‌ها در سنین متفاوت تعریف شده و به همین دلیل بازی‌های پیچیده‌تر بیش‌تر برای کودکان سنین بالاتر و بازی‌های ساده‌تر که منجر به تجربیات علمی با روش‌های راحتی می‌شود برای کودکان در سنین پایین‌تر در نظر گرفته شده است، همچنین تمایل کودکان به بازی‌های انفرادی و دسته‌جمعی در سنین متفاوت نیز فرق می‌کند، بنابراین فضاها و مبلمان شهری در این محله به‌گونه‌ای طراحی شده که قابلیت انعطاف‌پذیری برای سنین و تعداد

شکل ۱: سیستم انتقال صورت در شهر نیویورک

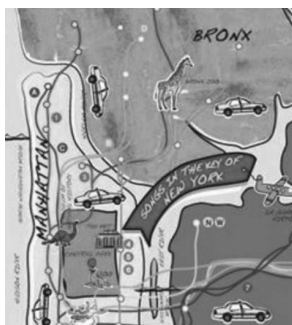

(Simpson, 1997)

۴-۱-۳- بین چهار خیابان اصلی نیویورک

محدوده شهر؛
و. توجه به طراحی مبلمان شهری به صورتی که مناسب کودکان و همچنین بزرگسالان باشد؛
ه. ایمن‌سازی فضاها با استفاده از لبه‌های ثابت و پیاده راه‌ها و امنیت پیاده و آرام‌سازی آن‌ها و
ن. تقسیم‌بندی عملکرد راه‌ها و فضاهای ارتباطی با توجه به تأمین امنیت و آسایش در محله موردنظر به‌طوری که راه‌ها در این محله به چند دسته تقسیم شدند. راه‌های سواره و دسترسی اصلی و پیاده‌راه و دسترسی فرعی و بن‌بست (Amiri & Shokouhi, 2014).

شکل ۴: شهر نیویورک از دیدگاه کودکان

(Amiri & Shokouhi, 2014)

در این محله سعی شد تا با توجه به هویت کودکان ساکن در محله و علائق آن‌ها به یک سری معیارهای طراحی جهت آموزش و تفریح برای آن‌ها دست پیدا کنند. مواردی که در زیر ذکر شده است از نکات مهمی بود که به‌عنوان معیارهای اصلی طراحی و برنامه‌ریزی مدنظر قرار گرفت:
الف. استفاده از مشارکت کودکان در نظرخواهی و تعیین معیارهای طراحی؛

- ب. توجه به فراهم کردن امنیت در محدوده؛
- ج. توجه به فراهم کردن فضای تفریحی کودکان؛
- د. توجه به فراهم کردن محیط تجربه و فراگیری علوم از

شکل ۳: امکانات شهر نیویورک برای کودکان

(Amiri & Shokouhi, 2014)

۵. اهداف تحقیق

این پژوهش با دو هدف ذیل به انجام رسیده است:
 - ساماندهی محله گل‌ها طبق اصول شهر دوستدار کودک در شهر نیویورک (امنیت، فضاهای تفریحی، ایمنی فضاها و راه‌ها و مبلمان)
 - شناسایی و ایجاد محل‌های ایمن برای کودکان جهت تردد، بازی و انجام کارهای روزمره و تعاملات اجتماعی

۶. فرضیه تحقیق

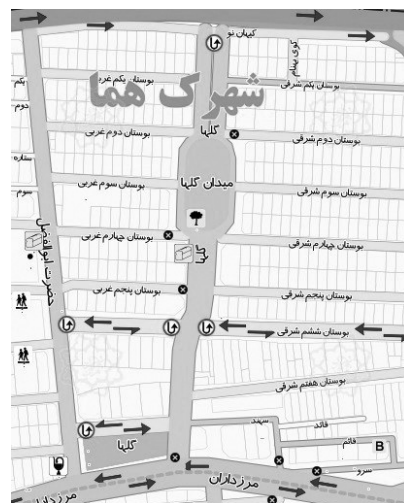
به نظر می‌رسد محله گل‌ها در محدوده مرزداران، از لحاظ معیارهای شهر دوستدار کودک در شهر نیویورک (امنیت، فضاهای تفریحی، ایمنی فضاها و راه‌ها و مبلمان) از وضعیت مطلوبی برخوردار نیست.

۷. محدوده مطالعاتی

بلوار مرزداران با طول تقریباً ۳.۵ کیلومتر بزرگراه شیخ فضل‌الله نوری را در شرق تهران به بزرگراه اشرفی اصفهانی در غرب تهران متصل می‌کند. محله مرزداران از شمال به بزرگراه آیت‌الله حکیم و از جنوب به بزرگراه جلال

آل‌احمد می‌رسد. محله مرزداران در منطقه دو شهرداری واقع شده است. در سرشماری سال ۹۵ جمعیت کودکان در شهر تهران ۱۳۸۹۹۳ و طبق آمار یکی از مناطق پرجمعیت از لحاظ تعداد کودکان می‌باشد. وجود پارک پردیسان پارکی بزرگ و جنگلی است که از باغ وحش هم برخوردار است و تنوع زیستی بالایی دارد داخل مرزداران هم تعداد زیادی پارک و بوستان خوب و مناسب وجود دارد، از جمله بوستان سیمرغ واقع شهرک هما، بوستان ناهید که در خیابان ناهید قرار دارد، بوستان کریمی که در خیابان گل‌ها واقع شده است، بوستان شهرک هما که در شهرک هما و جنب دانشگاه آزاد اسلامی قرار دارد و مورد استفاده و استقبال دانشجویان قرار گرفته است، بوستان گل‌ها در خیابان ابوالفضل و نزدیک میدان گل‌ها و همچنین بوستان شکوفه‌های انقلاب که در تقاطع اشرفی اصفهانی و در خیابان لادن بین بوستان انارستان و مجتمع مسکونی المهدی قرار دارد. میدان گل‌ها در ناحیه دو و منطقه دو شهر تهران قرار دارد که وسعتی برابر با ۹۴۱۲۲۵۳ مترمربع و جمعیتی بالغ بر ۱۲۹۱۲۷ نفر را داراست.

شکل ۵: جانمایی میدان گل‌ها نسبت به بلوار مرزداران

۸. روش تحقیق

روش پژوهش در نگارش این مقاله، براساس هدف «کاربردی-توسعه‌ای» و براساس ماهیت از نوع «توصیفی-تحلیلی» و از نظر زمانی مقطعی می‌باشد. گردآوری اطلاعات و داده‌های این پژوهش طی دو مرحله انجام شد، ابتدا به بررسی اسنادی و جستجوی کتابخانه‌ای برای یافتن سوابق تحقیق، بررسی ابعاد نظری آن در میان صاحب‌نظران و فعالان این حوزه و برداشت از دستاوردهای تجربی پژوهش‌هایی که در این زمینه صورت پذیرفته انجام گرفته است. در این مرحله کلیه مدارک موجود با موضوع ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران براساس

شاخص‌های شهر دوستدار کودک و نمونه‌برداری از شهر نیویورک آمریکا جمع‌آوری شده و در مرحله دوم علاوه بر روش کتابخانه‌ای، اسنادی، و فناوری جهت تکمیل مبحث از روش میدانی نیز بهره گرفته است.

جامعه آماری این تحقیق کودکان و بزرگسالان مراجعه کننده به محدوده و ساکنان می‌باشند. با توجه به این که حجم دقیق جامعه آماری در دسترس نیست از روش نمونه‌گیری حجم جامعه نامعین طبق فرمول زیر استفاده می‌کنیم. سؤالات براساس طیف لیکرت سنجیده می‌شود انحراف استاندارد بر اساس فرمول زیر ۰.۶۶۷ می‌باشد.

و میدانی در منطقه، به منظور طراحی شهری متناسب و دلخواه کودکان چندین شاخص مورد توجه قرار گرفته است که در ادامه به آن‌ها اشاره خواهد شد.

۹-۱- آزمون فرضیه

برای بررسی وضعیت شاخص‌های چهارگانه (امنیت، ایجاد فضاهای تفریحی، ایمنی معابر و راه‌ها، مبلمان) ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران براساس شاخص‌های شهر دوستدار کودک از آزمون تی تست (تک نمونه) استفاده شده است. بدین منظور هریک از شاخص‌های چهارگانه ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران براساس شاخص‌های شهر دوستدار کودک مورد سنجش قرار گرفته و در نهایت با محاسبه کردن شاخص‌ها، وضعیت کلی را در جدول زیر بررسی شده است.

$$\delta = \frac{\max(x_i) - \min(x_i)}{6} = \frac{5-1}{6} = 0.667$$

با توجه به این که به انحراف استاندارد محاسبه شده حجم نمونه از طریق فرمول زیر به دست می‌آید.

$$n = \frac{z^2 \cdot \delta^2}{\epsilon^2} = \frac{(1.96)^2 \cdot (0.667)^2}{(0.1)^2} = 170$$

بنابراین تعداد نمونه ۱۷۰ نفر مشخص می‌شود.

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و براساس آزمون تی تست (تک نمونه) می‌باشد. داده‌ها مربوط به ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران براساس شاخص‌های شهر دوستدار کودک می‌باشد که با استفاده از پرسشنامه و مصاحبه به تعداد ۱۸ سؤال قالب در طیف پنج گزینهای لیکرت تعیین و جمع‌آوری شده است.

۹. یافته‌های پژوهش

با توجه به تجربیات جهانی، فرهنگ ایرانی و لمس عینی

جدول ۱: ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران براساس شاخص‌های شهر دوستدار کودک

متغیر ارزیابی شاخص‌های ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران براساس شاخص‌های شهر دوستدار کودک	T	سطح معناداری sig	مقدار تست: ۳		ارزیابی		
			اختلاف میانگین	آماره		فاصله اطمینان	
						حد پایین	حد بالا
ایجاد فضاهای تفریحی	۲.۹۵	۰.۰۰۰	۰.۱۶۲	۳۸۳	-۰.۲۳۱	-۰.۱۲۱	نامطلوب
امنیت	۱.۶۰	۰.۰۰۰	۰.۱۳۲	۳۸۳	+۲.۵۱	+۱.۱۷۵	نسبتاً مطلوب
ایمنی معابر و راه‌ها	۴.۲۳	۰.۰۰۰	۰.۱۲۰	۳۸۳	-۱.۲۷	+۲.۳۷	نسبتاً نامطلوب
مبلمان	۳.۶۳	۰.۰۰۰	۰.۸۹۰	۳۸۳	-۸.۷۹	-۲.۱۸	نامطلوب

با توجه به مقایسه‌ی فاصله اطمینان و اختلاف میانگین بین شاخص‌های (امنیت، فضاهای تفریحی، ایمنی معابر و راه‌ها و مبلمان) که با توجه به نتایج به دست آمده نتایج حاصل از جدول فوق نشانگر آن است که فاصله اطمینان در هر دو سطح بالا و پایین وضع موجود مقداری کم را از میزان حد متوسط گویه‌ها را نشان می‌دهد. فاصله اطمینان از وضعیت کلی ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران براساس شاخص‌های شهر دوستدار کودک در وضعیت مطلوبی قرار ندارد. لذا در فرضیه تحقیق می‌توان گفت که فرضیه تحقیق در سطح اطمینان بالای ۹۵ درصد معناداری می‌باشد. پس در این صورت فرضیه این تحقیق تأیید می‌شود و نشان دهنده وضعیت نامطلوب شاخص‌های ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران براساس شاخص‌های شهر دوستدار کودک می‌باشد.

۱۰. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

در آخر می‌توان این گونه برداشت کرد که هنوز پژوهش‌های بیش‌تری جهت تحقق شهر دوستدار کودک نیاز است. توجه به شاخص‌های شهر دوستدار کودک در ارتباط با محیط‌های دوستدار کودک به‌ویژه در پروژه‌هایی

که با سلامت روان کودکان در ارتباط هستند و همچنین توجه به نیازها و خواست‌های آن‌ها همگام است می‌تواند علاوه بر فراهم آوردن محیطی منطبق بر خواسته‌های کودکان در جامعه ایجاد کرد که کودک از لحاظ روانی ترس و واژه قرار گرفتن در محیط را نداشته باشد و فضای شهری طراحی شده به گونه‌ای باشد که جاذب کودکان باشد. در شهرهای امروزی مشاهده می‌شود که معماری شهرها براساس اصول زیبایی‌شناسانه بزرگسالانه شکل گرفته و هدف آن ارتقای کیفیت زندگی شهروندانی است که کودکان به‌طور عمده شامل آن نمی‌شوند و بر این اساس حتی سؤال از این‌که جایگاه کودک در شهر چیست و دیدگاه کودکان درخصوص شهر چگونه است. سؤالاتی خارج از توجه شهرسازان و معماران است. بنابراین اغلب ایجاد و توسعه فضاهای شهری در غیاب هرگونه برداشت شهروندانه‌ای از کودک انجام می‌شود و چون چنین است شهرها، اگر هم جایی برای راحتی و شادمانی باشند، بدون شک براساس ارزش‌ها و آرمان‌های کسانی طراحی شده است که کودک نیستند. در نتیجه برای داشتن شهر دوستدار کودک نیاز به تلاش در سطوح مختلفی از جمله امنیت، جذابیت، فرهنگی، اجتماعی و

جای دهد؛ زیرا این طراحی فضاهایی برای نشستن اهالی محله در مجاورت فضاهای طراحی شده برای کودکان ایجاد می‌کند که موجب فراهم آوردن امکان نظارت همگانی بر کودکان را دارد.

- استفاده از رنگ‌ها و بافت‌های مختلف در کف‌سازی معابر اطراف میدان، می‌تواند به کودکان نقش‌های عملکردی چون مرزبندی محوطه‌ها، نشان دادن تغییر جهت، تمیز مکان‌های استراحت و غیره را نشان دهد.

- با توجه به موقعیت خیابان گل‌ها در محله مرزداران می‌توان از این فرصت برای ایجاد مسیر سبز استفاده کرد و همچنین تبدیل میدان گل‌ها به فضای سبز با حفظ شکل کنونی خود موجب افزایش حضور کودکان و والدین می‌شود. با توجه به افزایش حضور کودکان نیاز به کاهش سرعت حرکت خودرو در سرتاسر خیابان می‌باشد که برای این منظور باید از سنگفرش برای کفپوش خیابان استفاده کرد.

- کنترل نفوذپذیری خیابان‌های محله به‌منظور بازی کودکان و گردهم‌آیی ساکنین.

- به علت کاهش سرعت در خیابان گل‌ها در تمام ورودی‌هایی که به این خیابان دسترسی دارند باید سرعت‌گیر ایجاد کرد که اتومبیل با سرعت مطمئن وارد این دسترسی شوند.

- طراحی فضاهای دوچرخه‌سواری در خیابان گل‌ها و خیابان‌های فرعی منتهی به این مسیر برای افزایش امنیت کودکان؛ زیرا باعث فرهنگ‌سازی دوچرخه‌سواری افراد محله می‌شود که حرکت اتومبیل در محله را کاهش می‌دهد.

- در نظر گرفتن پیاده‌روهای مخصوص که به صورت یک شریان اصلی دسترسی کودک به نقاط مختلف محله عمل کند و دسترسی کودک پیاده بدون عبور از خیابان به محل تحصیل او را وصل کند.

غیره می‌باشد. می‌توان با اصلاح وضعیت محله‌های شهری از جمله محدوده میدان گل‌ها محله مرزداران، مانند ایمنی کامل خیابان‌ها و پیاده‌روهای نزدیک محل زندگی، امنیت بیشتر، افزایش سطوح خدماتی از جمله فضاهای بازی و تفریحی و تقویت مبلمان موجود در محدوده، کودک که بتواند به راحتی بازی کند و در محیطی سالم با دوستانش روابط اجتماعی داشته باشد. با توجه به مواردی که در این تحقیق بیان شد می‌توان راهکارهایی از قبیل مواردی که در ذیل به آن اشاره خواهد شد برای محله مرزداران اجرا کرد:

- با ایجاد فضایی پویا در محله مرزداران خانواده‌ها در کنار فرزندان خود می‌توانند تا پاسی از شب در فضایی شاد و فعال در محله ساعاتی خوش را سپری کنند؛

- ایجاد حس جذابیت و تازگی در فضای کودکان، کفپوش‌ها و خطوط عابر پیاده و غیره با استفاده از هنرهای تجسمی و سه‌بعدی و نورپردازی و رنگ در میدان گل‌ها و پیاده‌روها؛

- تأمین روشنایی لازم با استفاده از نورپردازی و حضور فعالیت‌ها و کاربری‌های فعال در شب به منظور بالا بردن حس امنیت برای ساکنان و به‌خصوص کودکان در مسیر میدان گل‌ها و کوچه‌های بستان ۲ و ۳ و ۴ و بستان ۶؛

- نصب تابلو عبور و مرور کودکان در خیابان و آرام‌سازی خیابان ابوالفضل؛

- ایجاد پیاده‌راه مناسب در خیابان ابوالفضل و ۳۵ متری لاله؛

- استفاده از مصالح طبیعی در سطح معابر برای ارتباط بیشتر کودک با طبیعت و بالا بردن سطح خلاقیت کودکان؛

- با استفاده از وسایل و تجهیزات انعطاف‌پذیر در میدان گل‌ها و ایجاد مقیاس‌های مختلف در آن به‌طوری‌که برای گروه‌های مختلف سنی و جنسی کودکان و بزرگسالان قابل استفاده باشد (با تغییر در ابعاد، شکل و غیره). زیرا این راهکار می‌تواند کودکان و بزرگسالان را در کنار یکدیگر

REFERENCES

- Abolghasempour, M. (2017). Spatial-Physical Analysis of Child-Friendly City (Case Study: Bahar Neighborhood of Haft-e Tehran), Master of Science Degree in Urban Planning, School of Geography and Urban Planning, Kharazmi University.
- Amiri, S., & Shokouhi, A. (2014). Survey of Internal and External Experiences in the Land of Child-Friendly Cities, National Conference on Urban Development, Urban Management and Sustainable Development.
- Azmoodeh, M. (2013). Architecture and Design for Children, Tehran, Nashr-e elm va danesh.
- Bixler, R.D., Floyd, M.F., & Hammitt W.E. (2002). Environmental Socialization Quantitative
- Coroner, W. (2009). Architecture for Children, Ahmad Khoshnevis, Ganje Honar.
- Dourandish Langroodi, M. (2016). Urban Design Framework of Shahid Bagheri Neighborhood with Child Friendly Approach, MSc Urban Design, Shahid Beheshti University.
- Esmailzadeh, K.A., & Kiani, A. (2012). Analysis and Planning (Child-friendly City (CFC) from the Perspective of Children) Case Study: Quchan. *Bagh-e Nazar Quarterly*, 20.
- Esmailzadeh, K.A., Mirshakari, M., & Amiri Nejad, M. (2014). Evaluation of Child-Friendly City Indicators from a Modern Architecture and Urban Planning Perspective. Conference on Architecture and Urban Development and Sustainable Development with a Focus on Indigenous Architecture to Sustainable City.
- Kamelnia, H. (2007). Grammar for Designing Learning Environments, Sobhan Noor.
- Karbala'i Hosseini Ghasvand, A., & Soheili, J. (2014). Investigating the Characteristics of a Lovely City from the Childrens; Case Study: District Two of Qazvin Municipality. *Quarterly Journal of Urban Studies*, 9.
- Moein, M. (1983). "Persian Culture" Fifth Edition, Tehran: Amir Kabir.
- Mozaffar, F., Hosseini S.B., Bagheri, M., & Azemati, H.R. (2007). The Role of Neighborhood Open Spaces in Children's Growth and Creativity. *Bagh Nazar Quarterly*, 8.
- Nahibi, S., Amini, E., & Khaksar, M., (2014). The Role of Children's Playgrounds in Accessing the City and Child Friendship with the Purpose of Sustainable Urban Development. National Conference on Urban Development, Urban Management and Sustainable Development.
- Nasiri Nasab Rafsanjani, M., & Habib, F. (2009). Designing Urban Space as an Educational Tool for Children, Case Study USA-New York, *Environmental Technology*, 10, 4.
- Nouri, F. (2017). A Comparative Study of the Characteristics of a Child-Friendly City from the Perspective of the Children of North, Center and Margin of Hamadan, MA Thesis, Bu Ali Sina University.
- Shia, I. (2009). Preparing the City for Children, Cultural and Artistic Organization of Tehran Municipality, Tehran Publication Institute, Tehran.
- Simpson, J. (1997). A Space for Playing. RIBA Publication, Second Edition.
- Soheili, J. (2012). Designing a Child's Park, Proceedings of Qazvin Graduate Student of Architecture, Chahar Taq Publication.
- Tests of the Childhood Play Hypothesis. *Environment and Behavior*. See Publication 34, November: 795-818.

نحوه ارجاع به این مقاله

فرزاد بهتاش، محمدرضا و سرلک، سارا. (۱۴۰۰). ساماندهی میدان گل‌ها محله مرزداران، با رویکرد شهر دوستدار کودک در جهت سلامت روان کودکان. نشریه معماری و شهرسازی آرمان‌شهر، ۱۴(۳۴)، ۱۸۳-۱۹۱.

DOI: 10.22034/AAUD.2020.194941.1944

URL: http://www.armanshahrjournal.com/article_131925.html

COPYRIGHTS

Copyright for this article is retained by the author(s), with publication rights granted to the Armanshahr Architecture & Urban Development Journal. This is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution License.

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Organizing Golha Square in Marzdaran Neighborhood Using a Child-Friendly City Approach for Children's Mental Health

Mohammad Reza Farzad Behtash^{a*} - Sara Sarlak^b

^a Assistant Professor of Urban Planning, Faculty of Engineering, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran (Corresponding Author).

^b M.A. Student of Urban Design, Faculty of Engineering, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Received 19 July 2019;

Revised 15 February 2020;

Accepted 04 May 2020;

Available Online 21 June 2021

ABSTRACT

One of the ways to deal with problems children are now facing is to revive neighborhood values and concepts through informing the significance of play spaces and creating multipurpose entertainment environments. Therefore, it is critical to provide planning for parks and play area for children near the residential places, through the optimal use of natural elements and passageway safety, which is considered to be an important step to creating a safe and healthy neighborhood. Because public open spaces tend to be used in large cities of Iran instead of private open spaces, child-friendly places could provide physical and mental health for children, though they are not seen as absolute necessities for child development. This research was applied in terms of objective and descriptive-analytical in terms of type and methodology. Data were collected through documentary and library methods, accompanied by interviews and questionnaires. In this article, the Golha Square in the Marzdaran neighborhood was investigated in terms of indicators studied in the New York City, United States (e.g., security, presence of recreational spaces, passageways safety, and furniture). Data were analyzed using SPSS software using the one-sample t-test; the sampling method was also used to determine the size of an indefinite population with the items measured based on the Likert scale, indicating a standard deviation of 0.667 for 170 people. The findings demonstrated that the confidence interval between both the upper and lower boundaries of the current situation was slightly lower than that in the average level of items. Concerning the general situation of Golha square in the Marzdaran neighborhood, the confidence interval did not meet a desirable condition as regards child-friendly city indicators. Thus, concerning the research hypothesis, one would say it was significant at the level of 95% confidence, so in this case, the hypothesis was confirmed, indicating the undesirable status of Golha square organization indicators in the Marzdaran neighborhood as regards child-friendly city indicators.

Keywords: Child-friendly City, Organization, Golha Square, Marzdaran Neighborhood.

* E_mail: farzad.behtash@gmail.com

1. INTRODUCTION

Children account for a large population in our country, are seen as the future capital, and serve to link the past and future generations in any society as they play an important role in transferring the traditions, cultures, and identity of each society. Accordingly, children and their needs in the urban environment, education, development, and recreation can have a considerable impact on their future. Because children are the most vulnerable members of society, they need more care and sensitivity. Thus, it is imperative to create an environment to be suitable to and harmonious with the needs of children; this program needs to be focused attention by designers and planners of any city and community (Nouri, 2017). As urbanization develops, the city becomes inaccessible to children and less responsive to their needs, thus, confining children's contact with nature and natural environments. This will certainly limit their opportunities to play in urban environments (Esmailzadeh, M. Amiri Nejad, 2014). Interaction with urban spaces accounts for a large part of citizens' daily routines. As the design styles are based on adults' needs, these spaces fail to respond to the needs of children as the most vulnerable and important population of the society because they cannot serve to link the past and future generations. Second, to the home environment are neighborhoods in urban spaces where children interact with each other and the public as a whole; hence, making neighborhoods desirable and designing child-friendly neighborhoods consistent with physical and non-physical factors affecting the children's environment is an important step towards meeting this goal (Abolghasempour, 2017).

2. STATEMENT OF THE PROBLEM

Research on establishing child-friendly cities dates back to the 1980s. A child-friendly city is designed based on the different needs of children, such as safety, security, etc. In the past, many of the children's needs would be eliminated in the community consistent with the structure of cities and villages and some environmental characteristics. The city should be so designed as to meet not only the needs of adults but also those of children so that they feel calm, safe and thus get engaged in urban affairs happily and joyfully (Nahibi, Amini, & Khaksar, 2014). In rich and developed cities, urban planning is driven by structural and environmental issues; however, a "healthy city" does not emerge without children understanding the social, cultural, physical, and psychological aspects and failing to consider them in decision-making and policy-making processes. Accordingly, in the 1990s, the United Nations developed an initiative called "Child-Friendly City", which was approved by member states, committing them to fulfill the mission of this child-centered initiative in cities. This was a key project taken up by an important international organization (Dourandish Langroodi, 2016).

This research was carried out on Golha square in the Marzadaran neighborhood because this area has failed to meet security, leisure, passageway safety, and urban furniture need to satisfy the resident population, especially children. Children need more facilities and more cultural, recreational, service, and tourism spaces; thus plans need to improve and consider the future of these people. Thus, consistent with this important task, the present study aimed to evaluate the plans for this neighborhood in line with the goals of the child-friendly city.

3. THEORETICAL BASICS AND RESEARCH LITERATURE

Children are said to be the most important and vulnerable citizens of the society, who receive little attention in urban design; thus, to better understand types of cities, it is necessary to first define the existing concepts such as a child in this category, and then to determine the child-friendly city and its characteristics.

3.1. Child

A child refers to an immature person and an offspring of a man who has not reached puberty (Moein, 1983); it also refers to an independent being going through the development process. Under such a situation, s/he is said to have not yet reached a certain limit called puberty, but is inherently dynamic and potentially developing. This definition was provided in terms of activities and development a child undergoes (Nasiri Nasab Rafsanjani & Habib, 2009).

3.2. Child-friendly City

A child-friendly city refers to a city where child's needs are met with social, cultural, and architectural conditions of the city being consistent with their requirements; this is while policies, laws, and programs have all underscored the rights of children. The "child-friendly city" approach leads the city toward a direction where children can play an effective role in their city and express their views in urban decisions; this can encourage families and the community to assume responsibility to involve children in important decisions. A child-friendly city is a place where children feel safe and secure and can explore and learn about the spaces around them. A child-friendly city is also defined as a people-friendly city (Karbala'i Hosseini Ghiasvand & Soheili, 2014).

3.3. Why Child-friendly Cities?

The reason why child-friendly cities are established is because of the understanding that cities increase the protection of children's rights. However, many of the cities not ideal for children have governments that do less to protect the community; this is while, establishing urban environments that need to be explored while covering a wide range of issues at different local,

national, and global levels is critical (Esmailzadeh & Kiani, 2012).

3.4. Child-friendly Urban Space Theory

Urban space is part of the environment which is a context for carrying out activities while at the same time playing a very important role in actualizing the inner talents of the child. Children feel impotent, powerless, and disappointed when facing spaces suitable for adults. For this reason, they would rather be in an environment consistent with their physical characteristics such as age and height so that they can meet their needs. To increase trust and reduce the failures and defects of cities when children's needs show up, efforts should be made to develop cultural facilities belonging to children. Urban spaces should be so designed to provide comfortable amenities for children to develop and meet their needs for the future (Shia, 2009).

3.5. Characteristics of a Child-friendly City

Child-friendly cities aimed to involve children in shaping their surrounding environment; they also seek to engage them in urban affairs so that they will find interest in the city (Esmailzadeh & Kiani, 2012). Accordingly, a child-friendly city is characterized by the following:

1. Comfort, safety and security,
2. Bond with nature,
3. Bond with the history, culture, and collective identity,
4. Fascination and novelty,
5. Readability,
6. Access to amenities,
7. Presence of child-specific institutions and spaces and
8. Attention to children with disabilities (Azmoodeh, 2013).

3.5.1. Calmness, Safety, and Security

A major part of the sense of security is formed during childhood and affects the character of children more than other age groups; this is because children while being weak, feel insecure when facing various factors. For example, children in large urban areas feel lost or overexposed (Kamelnia, 2007). They also experience some kind of environmental phobia when arriving in serious spaces. To avoid a sense of insecurity, familiar elements and forms should be used when designing urban spaces. The child needs familiar objects from among new things, like this for younger children means a deep sense of attachment with their home and, consequently, entailing a greater sense of security (Coroner, 2009). Moreover, the sense of security among children can be improved by designing small and child-like forms across the city. It is thus important to pay attention to safety measures when designing urban spaces. Protecting children from natural, urban and social ills for their higher vulnerability is a critical principle to be focused attention by urban planners.

3.5.2. Geometry

The child employs all the architectural images on his/her sense of instantaneous intelligence and imagination. Children tend to consider various and irregular forms; however, s/he should feel comfortable, fearless, and calm when dealing with large spaces and buildings, as well as inter-relatedness of life components within them. Spaces with happy and bright colors and sometimes colors with irregular forms (e.g., watercolor painting) instill dreamlike and imaginative senses, helping the child be emotional, kind, wishful, and cheerful (Soheil, 2012).

3.5.3. Movement Paths

Paths of different shapes and colors draw the children's attention and make them have a sense of belonging; this makes them aware of the shapes as shapes and forms help children create greater imagination. In the meantime, simple-form paths are less effective. The various materials used in path designs, as well as dimensions, floors, and adjacent walls in the space help create a sense of curiosity among children.

3.5.4. Furniture

The furniture in the environment should match the interactions within the child and his/her physical and mental characteristics, thus stirring the child's curiosity. When designing children's furniture, one should look for child-like proportions and visual beauty; this helps children experience a sense of independence; however, attention to safety and health should prevent children from feeling danger and thus help them use the furniture freely. Using combined and moving components in the space such as lightweight removable walls, lightweight folding walls, and lightweight removable furniture can create the necessary changes in the space.

3.5.5. Play Environment

In their games, children use what is found in their surroundings as toys, as the environment has a substantial impact on the child's experience of the game. For example, a review of childhood games in a group of adults demonstrated that adults who enjoyed playing in natural environments were found to be more interested in wildlife and outdoor leisure time. This group did not hesitate to choose outdoor work either (Bixler, Floyd, & Hammitt, 2002). Children's play space is the best place for developing imagination. Today, with the development of industrialized cities and living in small apartments, people, more specifically children have been kept away from natural open environments, with children spending most of their time in rooms and playing with machine tools. Under this condition, the need for child-specific spaces is felt. Playspaces need to be considered in urban planning because games are important factors that help develop a child's mentality. Pre-school children are more interested in imaginative games. When playing their games, children expand

Farzad Behtash, M.R. et al.

their imagination and learn new experiences from their surroundings; children use their surroundings to create new worlds and to cut across the boundaries of the real world in their imagination. For many experts, children's games have an important role in shaping their characters as their imagination constitutes their games. The child's imagination in the critical stages of physical development strengthens his/her skills and interaction with the world around him/her. Some experts maintain that the greater the imagination a person experiences in childhood, the more capable and more knowledgeable s/he will be in solving problems in adulthood. Natural space: Children see the world around them as a kind of playground, and that is underlined by the following:

1. It is unendingly diverse;
2. It is not man-made and
3. It instills a sense of immortality.

Natural spaces are the environments where the basic elements are water, tree, and living creatures. An outdoor (open space) environment is a large area where children can play while closed spaces are complicated and unexplored areas. These spaces can help develop children's imagination and independence. Concerning the need for exploring spaces, Altman and Moore maintain that the need to arouse emotions and enjoy new and diverse spaces as well as understanding the quality of exploring space could help develop children's imagination and their independence when dealing with life affairs. Children create their complex environment using simple and hard-to-explore objects (Mozaffar, Hosseini, Bagheri, & Azemati, 2007).

4. Global Experiences of a Child-friendly City

Global experience, as a case study, demonstrate that measures should be made to prepare children to face new realities; this is done by making appropriate design patterns and training the children in the correct behaviors. In the following, successful global experiences in the development of this type of cities are shown.

4.1. New York, U.S.

In the following neighborhoods in New York, the principle of child-rearing and character development, as well as child behavior correction in the city, are emphasized.

4.1.1. PS 23 Sound and PS 244 Sound Neighborhoods

These two neighborhoods were designed in 1950 by

Fig. 1. Sound Transfer System in New York City (Simpson,1997)

the Department of Architecture and Urban Planning (J.S. et al.). John Stephano, who graduated from the School of Architecture, Ohio headed the group. Urban spaces and furniture deployed in these two neighborhoods, situated in the Brooklyn area of New York City, draw upon the training of sound phenomena and the experience of sounds combinations to create some kind of music in the environment, coupled with providing security for users of these spaces. The design aimed to provide safe and effective urban spaces and furniture to train children about the environment so that they learn and gain different experiences on various aspects of acoustic physics.

The simplicity of form and design in these two neighborhoods is quite clear. Residential buildings take on two-, three- or four-story apartments, with some areas, especially the center of the neighborhood, one-story buildings are also seen. Residential house spaces in these neighborhoods are very small and lack yards; therefore, in these two neighborhoods, recreational and educational urban spaces function as a unit of the yard. It should be stated however that in this neighborhood, different urban spaces and furniture are considered for different age groups of children because as the Child Development Theory puts it, children of different ages enjoy different physical and mental capacities, and the more they grow, their physical abilities and their mental growth increase. Also, childhood sees a much faster physical and mental development than adulthood. Therefore, children's physical and mental experiences are defined based on their abilities at different ages, and, for this, more complex games are intended for older children, and simpler ones involving scientific experiences through easier methods are aimed at younger children. Also, children differ when it comes to playing solo and group games at different ages, so urban spaces and furniture in this neighborhood are so designed to provide for the flexibility of children of different ages. This helps children use these amenities both individually and collectively.

4.1.2. General Design Process Objectives

- Attention to the identity characteristics of neighborhood people, more specifically children;
- Review of training, history aspects, and global experiences of urban spaces;
- Locating suitable places to design training spaces for children
- Meeting children's basic needs to use these spaces
- Making training spaces and their furniture more flexible in the neighborhood to be used by different age groups (Nasiri Nasab Rafsanjani & Habib, 2009).

Fig. 2. Echo Room in New York City, 1993 (Simpson,1997)

4.1.3. Four Main Streets of New York

Measures were taken in this neighborhood to design some training spaces for children so that they have the opportunity for both training and recreation. The following are key points considered as the main design and planning criteria:

- Engaging children in survey polls and design criteria;
- Attention to providing security in the area;
- Providing recreational spaces for children;

Fig. 3. New York City Facilities for Children (Amiri & Shokouhi, 2014)

- Providing an environment for children to gain experience and learn from the city areas;
- Providing children-specific urban furniture design, also intended for adult uses;
- Securing spaces using fixed edges of pavements for the safety of children, and
- Classifying the function of roads and communication spaces considering the security and calmness in the neighborhood. In the meantime, roads are divided into main routes and dead ends (Amiri & Shokouhi, 2014).

Fig. 4. New York City from Children's Perspective (Amiri & Shokouhi, 2014)

5. RESEARCH OBJECTIVES

This research had the following two objectives:

- Organizing Golha neighborhood based on the criteria of a child-friendly city set by New York City (e.g., security, recreational spaces, the safety of spaces and passageways, and furniture)
- Locating and creating safe paths for children to frequent, play, and do daily activities and social interactions

6. RESEARCH HYPOTHESIS

Golha neighborhood in the Marzdaran area did not match the standards of a child-friendly city (e.g., security, recreational spaces, the safety of spaces and passageways, and furniture) set in New York.

7. AREA OF STUDY

Marzdaran Boulevard, approximately 3.5 km long, connects the Sheikh Fazlollah Nouri Highway east of Tehran to the Ashrafi Isfahani Highway west of

Tehran. Marzdaran neighborhood leads to Ayatollah Hakim Highway from the north and Jalal Al-Ahmad Highway from the south. Marzdaran neighborhood is situated in district 2 of Tehran. According to the 2016 census, the children's population in Tehran amounted to 138993 with the Marzdaran being one of the most populous areas in terms of the number of children, as statistics suggested. Pardisan Park in this area is a large and forest-like park that also has a zoo with high biodiversity. There are many convenient parks and gardens inside Marzdaran, including Simorgh Park located in Homa Town, Nahid Park located on Nahid Street, Karimi Park located on Golha Street, Homa Town Park located in Homa Town next to Islamic Azad University which is used and welcomed by students, Golha Park on Abolfazl Street and next to the Golha Square and also Shokoufehaye Enqelab Park located in Ashrafi Isfahani intersection as well as Laden Park between Anarestan Park and Al-Mahdi residential complex. Golha Square is located in area 2 and district 2 of Tehran, which is 9412253 square meters and is home to 129127 people.

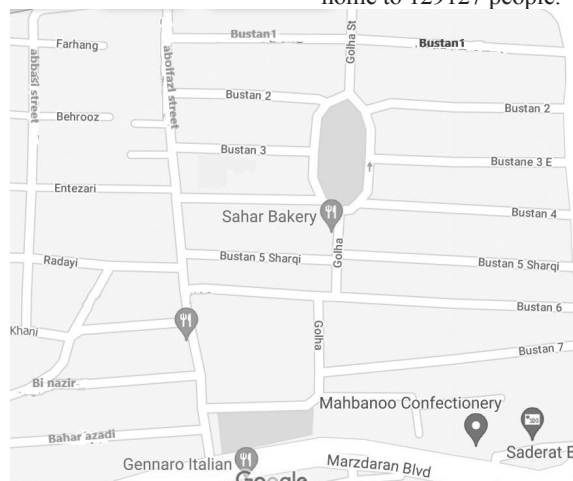

Fig. 5. Location of Golha Square from Marzdaran Boulevard

8. RESEARCH METHOD

The research method was "applied-developmental" from an objective point of view, and "descriptive-analytical" from a nature perspective; it was also a cross-sectional study in terms of time. Data were collected in two stages. First, documentary and library methods were used to find the research literature, then, its theoretical aspects were, as suggested by experts, reviewed so that the research would enjoy some experimental achievements. At this stage, all available documents on organizing the Golha square, Marzdaran neighborhood were collected using the child-friendly city criteria as set in New York City, USA. In the second stage, the field study method was also examined, in addition to library and documentary methods.

The statistical population of this study consisted of children and adults frequenting the area. Because it was impossible to access the exact size of the statistical population, the indefinite population sampling method was used. The questions were measured on a Likert scale. The standard deviation was 0.667.

$$\delta = \frac{\max(x_i) - \min(x_i)}{6} = \frac{5 - 1}{6} = 0.667$$

The sample size was obtained through the following formula.

$$n = \frac{z^2 \alpha / 2 \delta^2}{\epsilon^2} = \frac{(1.96)^2 (0.667)^2}{(0.1)^2} = 170$$

Therefore, the sample size was 170 people.

Data were analyzed using SPSS software using a one-sample t-test. Golha Square in the Marzdaran neighborhood drew upon the child-friendly city criteria, which were collected using a questionnaire and interviews with 18 template questions on a five-option Likert scale.

9. RESEARCH FINDINGS

As global experiences indicate, a study of the Iranian culture as well as an objective and field investigation were required to design a city suitable for children. Thus, several indicators were considered, which will be discussed later.

9.1. Testing the Hypothesis

The four child-friendly city indicators (e.g., security, creation of recreational spaces, the safety of passageways, furniture) were used via a one-sample t-test to organize the Golha square, Marzdaran neighborhood. For this, each of the four indicators of organizing the Golha square, Marzdaran neighborhood was measured via child-friendly city criteria, and finally, upon calculating the indicators, the general situation was obtained as shown in the table below.

Table 1: Organizing the Golha SQUARE, Marzdaran Neighborhood via CHILD-friendly City Criteria

Variable of Evaluation of Indicators for Measuring Golha Square, Marzdaran Neighborhood-based in Child-friendly City	Test Value: 3						Evaluation
	T	Sig.	Average dif.	Value	Confidence Level		
					Lower Boundary	Upper Boundary	
Recreational Spaces	2.95	0.000	0.162	383	-0.231	-0.121	Undesirable
Security	1.60	0.000	0.132	383	+2.51	+1.175	Relatively Desirable
Safety of Passageways	4.23	0.000	0.120	383	-1.27	+2.37	Relatively Undesirable
Furniture	3.63	0.000	0.890	383	-8.79	-2.18	Undesirable

A comparison of the confidence interval and the average difference of the indicators (e.g., security, recreational spaces, the safety of passageways and furniture) reveals that the confidence interval at both upper and lower boundaries is slightly lower than the average items. The confidence interval from the general situation of organizing the Golha Square in the Marzdaran neighborhood via the child-friendly city indicators was not at an undesirable condition. Therefore, the research hypothesis is said to be significant at the confidence level of 95%, suggesting the hypothesis was confirmed and showing the indicators as being undesirable.

10. DISCUSSION AND CONCLUSION

Finally, one would argue that more research on a child-friendly city is needed. The consideration of child-friendly city indicators, especially in projects

associated with children's mental health, as well as attention to their needs and wants, not only provide an environment consistent with children's wishes but also an environment that would attract them to today's design styles; thus, eliminating their fears. Modern urban architecture is based on adult aesthetic principles which are aimed at improving the quality of citizens' lives, mainly excluding children. Therefore, cities have been designed consistent with adults' needs; if children are not taken into account, they could be disappointed and cannot adapt themselves to the urban designs. Thus, city planners are recommended to take up the issue of children in designing city infrastructure. As a result, to meet the goal of a child-friendly city, efforts at various levels, including security, attractiveness, cultural, social levels are required. The situation of urban neighborhoods, including the Golha square, Marzdaran neighborhood, can be improved by such measures as

providing safety for streets and sidewalks near the place of residence, enhancing security, increasing service levels including play and recreation spaces, and increasing furniture in the area; this can help children have more fun and have an intimate relationship with their friends in a healthy environment. As mentioned in this research, some solutions such as the ones that will be mentioned below for the Marzdaran neighborhood can be suggested:

- Creating a dynamic environment in the Marzdaran neighborhood can help families have a happy time with their children;
- Creating a sense of attractiveness and fascination in children's spaces, pavements, and pedestrian lanes, etc., using visual and three-dimensional arts, as well as lighting and coloring the Golha square and squares;
- Providing the necessary lighting by using lighting and different uses at night to increase the sense of security for residents, especially children, in the Golha square and alleys of Bostan 2, 3, 4 and Bostan 6;
- Installing children's traffic signs on the street and easing down traffic jam of Abolfazl Street;
- Creating a suitable pavement in Abolfazl and Laleh 35 Meters streets;
- Using natural materials at passageways to get the child to communicate more with nature and to raise the level of children's creativity;
- Using flexible equipment at the Golha square and introducing different means (via changing the dimensions, shape, etc.) for different age and sex groups of children and adults. Because this solution can place children and adults alongside each other and create spaces for the residents to sit next to the spaces designed for children, thereby public supervision over children is provided.

- Using different colors and shapes in passageway pavements around the square, they help children be familiar with functional designs such as demarcation of the area, orientation changes direction, differentiating rest areas, and so on.

- Considering the location of Golha Street in the Marzdaran neighborhood, this opportunity can be used to create a green path and also to turn the Golha square into a green space by maintaining its current shape; thereby increasing the presence of children and parents. Because children have increased their presence, it is necessary to reduce the speed of cars crossing the street, which streets need to be paved.

- Controlling the entrances of the neighborhood and streets leading to it so that children can play and residents gather.

- Because speed rates have been set at Golha Street, speed bumps should be erected in all entrances that lead to this street, so that cars can enter this access at a safe speed.

- Designing bicycle lanes in Golha Street and side streets leading to it can increase child safety; this is because it builds a cycling culture in the neighborhood, reducing the movement of cars there.

- Considering special pavements that serve as a main artery for the child to access different parts of the neighborhood and to link the pedestrians to education centers without crossing the street.

REFERENCES

- Abolghasempour, M. (2017). Spatial-Physical Analysis of Child-Friendly City (Case Study: Bahar Neighborhood of Haft-e Tehran), Master of Science Degree in Urban Planning, School of Geography and Urban Planning, Kharazmi University.
- Amiri, S., & Shokouhi, A. (2014). Survey of Internal and External Experiences in the Land of Child-Friendly Cities, National Conference on Urban Development, Urban Management and Sustainable Development.
- Azmoodeh, M. (2013). Architecture and Design for Children, Tehran, Nashr-e elm va danesh.
- Bixler, R.D., Floyd, M.F., & Hammitt W.E. (2002). Environmental Socialization Quantitative
- Coroner, W. (2009). Architecture for Children, Ahmad Khoshnevis, Ganje Honar.
- Dourandish Langroodi, M. (2016). Urban Design Framework of Shahid Bagheri Neighborhood with Child Friendly Approach, MSc Urban Design, Shahid Beheshti University.
- Esmailzadeh, K.A., & Kiani, A. (2012). Analysis and Planning (Child-friendly City (CFC) from the Perspective of Children) Case Study: Quchan. *Bagh-e Nazar Quarterly*, 20.
- Esmailzadeh, K.A., Mirshakari, M., & Amiri Nejad, M. (2014). Evaluation of Child-Friendly City Indicators from a Modern Architecture and Urban Planning Perspective. Conference on Architecture and Urban Development and Sustainable Development with a Focus on Indigenous Architecture to Sustainable City.
- Kamelnia, H. (2007). Grammar for Designing Learning Environments, Sobhan Noor.
- Karbala'i Hosseini Ghiasvand, A., & Soheili, J. (2014). Investigating the Characteristics of a Lovely City from the Childrens; Case Study: District Two of Qazvin Municipality. *Quarterly Journal of Urban Studies*, 9.
- Moein, M. (1983). "Persian Culture" Fifth Edition, Tehran: Amir Kabir.
- Mozaffar, F., Hosseini S.B., Bagheri, M., & Azemati, H.R. (2007). The Role of Neighborhood Open Spaces in Children's Growth and Creativity. *Bagh Nazar Quarterly*, 8.
- Nahibi, S., Amini, E., & Khaksar, M., (2014). The Role of Children's Playgrounds in Accessing the City and Child Friendship with the Purpose of Sustainable Urban Development. National Conference on Urban Development, Urban Management and Sustainable Development.
- Nasiri Nasab Rafsanjani, M., & Habib, F. (2009). Designing Urban Space as an Educational Tool for Children, Case Study USA-New York, *Environmental Technology*, 10, 4.
- Nouri, F. (2017). A Comparative Study of the Characteristics of a Child-Friendly City from the Perspective of the Children of North, Center and Margin of Hamadan, MA Thesis, Bu Ali Sina University.
- Shia, I. (2009). Preparing the City for Children, Cultural and Artistic Organization of Tehran Municipality, Tehran Publication Institute, Tehran.
- Simpson, J. (1997). A Space for Playing. RIBA Publication, Second Edition.
- Soheili, J. (2012). Designing a Child's Park, Proceedings of Qazvin Graduate Student of Architecture, Chahar Taq Publication.
- Tests of the Childhood Play Hypothesis. *Environment and Behavior*. See publication 34, November: 795-818.

HOW TO CITE THIS ARTICLE

Farzad Behtash, M.R., & Sarlak, S. (2021). Organizing Golha Square in Marzadaran Neighborhood Using a Child-Friendly City Approach for Children's Mental Health. *Armanshahr Architecture & Urban Development Journal*. 14(34), 169-176.

DOI: 10.22034/AAUD.2020.194941.1944

URL: http://www.armanshahrjournal.com/article_131925.html

COPYRIGHTS

Copyright for this article is retained by the author(s), with publication rights granted to the Armanshahr Architecture & Urban Development Journal. This is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution License.

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

